

మూలం :
“బ్లు”

అనుసరణ :
“చిన్నా”

ఒకటోరంగం

దృశ్యం : మద్రాసు, డాక్టర్ గారి సలహా గది.

[కుడివైపు కిటికీ. దానికి సమానాంతరంగా పెద్దచీబిల్, కాగితాలు, డైరీలు, మందుల కేటలాగులు వగైరా. చీబిల్ కిటికీకి మధ్య డాక్టర్ గారి రివాల్వింగ్ ఛైర్. రెండోవైపు ఫుట్ లైట్స్ కి ఎదురుగా ఆరమ్ ఛైర్; స్టూల్. ఎడమవైపు ద్వారం. మూలగా పుస్తకాల బీరువా. ఒకపక్క స్టేండ్ మీద వాష్ బేసిన్, టవల్, సోప్. వెనక వైపు ద్వారం.

రాఘవేంద్రం వెనక ద్వారం గుండా సూట్ మడతలు సర్దుకొంటూ ప్రవేశిస్తాడు. చాలావిచారంగా ఉంటాడు. గుండ్రని పెద్ద కళ్లు, అందమైన ముఖం. వయసు ఇరవై ఆరు. ఆరమ్ ఛైర్ లో కూలబడి దీర్ఘంగా నిట్టూరుస్తాడు. డాక్టర్ వెనక నేవచ్చి బేసిన్ లో చేతులు కడుక్కొని రివాల్వింగ్ ఛైర్ లో కూర్చుంటాడు. వయసు సలభై. బలమైన శరీరం, తెలివైన కళ్లు.]

రాఘ : ఏమంటారు, డాక్టర్?

డాక్టర్ : ఆబ్బే, ఈవిషయంలో ఇంక సందేహం లేదు.

అ భి సా రి క

రాఘు : (నుదురు తుడుచుకొంటూ) సందేహం లేదు — సందేహం లేదని ఎలా అంటారు చెప్పండి.

డాక్టరు : ఉండవలసిన లక్షణాలన్నీ ఖచ్చితంగా ఉన్నాయి. అందుకే సందేహం లేదంటాను. [వ్రాసుకొంటాడు. రాఘవేంద్రం తెల్లబోతాడు; ఏదో భయం ఆవహించినట్లు ఒక్కక్షణం నిశ్చేష్టుడైపోతాడు; మళ్ళీ నిట్టూరుస్తాడు] చెప్పు, నీకున్న ఇబ్బంది ఏమిటో ఇప్పటికైనా అర్థమైఉంటుంది.

రాఘు : అబ్బే .... అహః....

డాక్టరు : ఆ , తెలియదంటే ఎలా ?

రాఘు : (కుంగిపోతూ) భగవాన్!

డాక్టరు : (వ్రాయటం మాని రాఘవేంద్రాన్ని పరికిస్తూ) అవసరంగా కంగారు పడబోకయ్యా. ఇందులో పెద్ద విశేషమేమీ లేదు. లక్షలాది జనాన్ని నీవు చూస్తూనే ఉంటావ్. — వీధుల్లో, క్లబ్బుల్లో, కాలేజీల్లో, సినిమాల్లో — ఎందర్నో కలుస్తూనే ఉంటావ్. అవునా? వాళ్ళలో ప్రతి నలుగురిలోనూ ఒకడు ఇదే దురవస్థలో ఉన్నాడంటే నమ్ము.

రాఘు : (నిశ్చలంగా మెల్లగా) సరేలేండి! ఏం చెయ్యాలో ఇదివరకే నిశ్చయం చేసుకొన్నాను.

డాక్టరు : అలా అన్నావ్ బాగుంది. ఇదిగో నీకు ట్రీట్ మెంట్. దీన్ని మీ ఫేషియన్ డాక్టర్ కి చూపించు. ఆయన ముదిస్తాడు. మళ్ళీ వారరోజులు తరువాత ఒకసారి రా.

రాఘు : (ప్రిన్ క్రిప్షన్ తీసుకుంటూ) అలా చేయడానికి వీలేదండీ బాబూ!

డాక్టరు : అదేమిటోయ్! ప్రతిరోగి ఏం చేస్తాడో నువ్వు అంతే చేయాలి.

రాఘు : ఎవ్వడూ నా అంత దురవస్థలో లేడండీ బాబూ....! సరేలేండి! ఇక ఈ జీవితానికి ఇదే ఆఖరు. (చేతిని కణతలువరకూ ఎత్తుతాడు.)

డాక్టరు : నాదగ్గర సలహాకొచ్చి అదే కుర్చీలో కూర్చున్న ప్రతి ఆరురు రోగుల్లోనూ ఐదు గురు పోడుచుకు చచ్చిపోతామనే చెప్తారు. నిజంగానే చెప్తారనుకో. ప్రతిఒక్కడూ తనకొక్కడికే ఏనాటి శవో నెత్తిమీద తంతోందని అనుకొంటాడు. వాళ్ళని నమ్మదాయించి దారిలోకి తెచ్చేసరికి — అప్పుడు కళ్ళువిప్పి చూడడం ప్రారంభిస్తారు. ఈ రోగం తమకొక నీడలాంటి నేస్తం అని దానితోకలిసి మెలసి బ్రతకటం సులభ సాధ్యమేననీ తరువాత తరువాత గుర్తిస్తారు. ఒకటి మాత్రం నిజం — ఏ కుటుంబాల్లోనైనా సరే మనశ్శాంతి లభ్యపడాలంటే పరస్పరం కొంత ఉదారంగా సంచరించాల్సి ఉంటుంది.

రాఘు : కాని డాక్టర్ గారూ .... నేను....

డాక్టరు : (వినకుండానే అడ్డు వస్తూ) నీ విషయంలోకూడా పెద్ద విశేషంలేదని, ఇది సాధారణమైన సంగతేనని మళ్ళీ చెపుతున్నాను. సిఫ్లిస్ రావటం ఒక ప్రమాదమే అనుకో. అది ఎవరికైనా రావచ్చు. ఈ వ్యాధివొక్క చోటేలేదు — ప్రపంచమంతా ఉంది.

రాఘు : (టీటీ మెంట్ కాగితం జేబులో పెట్టుకొంటూ) ఏమైనా ఈ జబ్బు నాకు రావలసింది కాదు, డాక్టర్.

డాక్టర్ : ఎంచేత? దబ్బున్నవాడివనా? అధికారం ఉన్నవాడివనా? పెద్ద కుటుంబీకుడివనా?

రాఘు : డాక్టర్ గారూ! అందరిలానే నేనెప్పుడూ అడ్డమైనవాటికి కక్కుర్తి పడలేదండీ బాబూ! ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉండేవాణ్ణి. నా జీవితంలోకల్లా ఇద్దరాడాళ్ళనే ఎరుగుదునండీ!

డాక్టర్ : నిన్నిక్కడికి తీసుకురావడానికి ఒక్కతే చాలు నాయనా.

రాఘు : ఆ ఇద్దరిలోను ఒకతెకూడా అలాంటిది కాదండీ డాక్టర్! నిజం! దీనికి నేనెంత భయపడేవాడినో మీకేం తెలుసు? ఇది రాకుండా ఉండాలని ముందుగా ఎంతో జాగ్రత్తపడ్డాను. తొలిసారిగా నేననుభవించిన ఆమె నాకెంతో అత్యీయమైన స్నేహితుని భార్య. అతన్ని గౌరవమర్యాదల్ని చూసే ఆమెని ఎన్నుకొన్నాను. అతనికి నీతి నియమాలమీద గట్టిపట్టుదల ఉండేది; భార్యని గడప కదలనిచ్చేవాడు కాదు; ఎప్పుడూ ఫోఫాలోనే ఉండేవాడు. ఈ జబ్బును గురించి ఎంతో భయంకరంగా వర్ణించి చెప్పి ఆమెనెంతో గజగజలాడించేవాణ్ణి. ప్రతి ఒక్కడికీ ఈ రోగం ఉందని చెప్పేవాణ్ణి — దానితో ఇంకెవ్వడితోటీ కలలోనైనా సంబంధాలు పెట్టుకోవడానికి హాడలిపోతుందని; నాకెప్పుడూ ఎలాటి ద్రోహాన్నీ తలపెట్టడానికి భయపడుతుందనీను. చివరికి నా స్నేహితుడు నాచేతుల్లోనే చచ్చిపోయాడు, ఆఖరికి అదొక్కతే ఆమెనుంచి నన్ను విడదీయగలిగింది. రెండో ఆమె వొక దాసీవనిషి.

డాక్టర్ : కొంచెం నమ్మదగ్గ నీతి నియమాలున్న వాళ్ళనెవళ్ళని ఎరగవనుకొంటాను. అవునా?

రాఘు : ఎలా తెలుస్తుంది చెప్పండి! ఈ రోజుల్లో నీతులంటే మీకు తెలియంది గనకనా?

డాక్టర్ : బాగా తెలుసు.

రాఘు : ఈమె చాలా 'నీట్'గా ఉంటుంది డాక్టర్! దాసీవనికూడా మాన్పించేశాను. కాని వెనక పెద్ద సంసారం. చాలా బీదవాళ్ళు పాపం! వాళ్ళమ్మ దీర్ఘరోగి; తండ్రి అదొకలాంటి జబ్బుమనిషి; ఇంకా ముగ్గురు చిన్న తమ్ముళ్ళున్నారు. నేనిచ్చే దాంతో వాళ్ళంతా బతకాలి పాపం! వాళ్ళంతా నన్ను 'బావగారూ' అనే పిలిచేతారు. నా అసలు పేరు వాళ్ళకు చెప్పలేదు నేను.

డాక్టర్ : (మెల్లిగా) అవునే. అదే మంచిపని.

రాఘు : ఇంకొకడితో వెళ్ళిందంటే వెంటనే వాదిలేస్తానని బెదిరించాను. అలా అని ఆ ఇంట్లో వాళ్ళందరికీ తెలుసు. అందుకే ఆమె నెప్పుడూ ఒకకంట కనిపెడుతూ ఉండేవారు. ఆమె నొకతెనీ బైటకు వెళ్ళనిచ్చేవారు కాదు. తరువాత మూడునెలల క్రితం — నా వెళ్ళి విషయం రాగానే ఆమెను వాదిలేశాను. ఏంచేస్తాను చెప్పండి పాపం, వాళ్ళెంతో తల్లకిందులై పోయారు. నిజం డాక్టర్! నేనేమీ కల్పించి చెప్పటంలేదు. నమ్మండి నామాట! వాళ్ళంతా గోలెత్తారు. ఏం చెయ్యను చెప్పండి! ఎంత చెడ్డా వెళ్ళి మానుకోగలనా?

అ భి సా రి క

డాక్టర్ : ఆమెతో ఎంతో సుఖంగా ఉండేవాడినన్నావే మళ్ళీ నీకే బుద్ధి ఎందుకు వుట్టింది ?

రాఘ : (ఆ ప్రశ్నకు ఆశ్చర్యపోతూ) జీవితంలో ఇక స్థిరపడాలను కొన్నాను. మా నాన్న గారు పెద్ద పేరున్న లాయరుని మీకు తెలుసను కొంటాను — మేనరికం చేసుకోమని ఆయన ఆఖరి కోర్కె. చాలా మంచి సంబంధమండీ, ప్రాక్టీసు పెట్టుకోడానికి ఆవిడ సొమ్ము ఎంతో సహాయపడుతుంది — అదీగాక ఆమె సెంతో గౌరవిస్తాను కూడా. నేనంటే ఆమెకూ ఎంతో ప్రేమ. జీవితాన్ని సుఖప్రదం చేసుకోడానికి తగిన జీవిత సామగ్రి పుష్కలంగా ఉందిమాకు. నన్నుచూచి స్నేహితు లెంతో ఈర్ష్యపడతారు. పెళ్ళివైభవంగానే జరుగుతుంది; నన్నెరిగిన స్నేహితులంతా నావివాహ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని చిన్న టీ పార్టీ ఇస్తూ ఏదో విధంగా నన్ను ఎగతాళి చేస్తారు. చూడండి. ఎలాంటి దుస్థితి వచ్చిందో! ఇంతకీ నా కదృష్టంలేదు. కుక్కల కంటే కనిష్టంగా బతికిన వాళ్ళనికూడా ఎందరో ఎరుగుదును. అదేమదృష్టమో కాని వాళ్ళ కేరోగమూ రాదు. పశువులు! నా కంటారా! — నాలాంటి కుష్టురోగికి ఇంక మీగిలిందేమిటో చెప్పండి ? నా భవిష్యత్తంతా పూర్తిగా శిథిలమై పోయింది; నా యావజీవితమంతా విషమయమైంది. అలాటప్పడు, ఆ పంకిలం నుంచి బైట పడటం మంచిది కాదంటారా? ఏమైనా సరే, ఇలా నేను బాధపడేందుకు ఏలేదు. మీకు మాత్రం తెలీదుగనకనా? — నే నున్నంత దురవస్థలో మరెవడూలేడు. (ఏడుస్తూ) నిజమండీ డాక్టర్ గారూ! (అరచేతుల్లో ముఖం కప్పకొంటూ) ఓ, ఓ, ఓ.

డాక్టర్ : (లేచి, నవ్వుతూ అతని దగ్గరికివెళ్ళి) మగవాడవు! చిన్న పిల్లవాడిలా ఏడుస్తావా?

రాఘ : (కన్నీళ్ళతో) పోకిరిగా తిరిగి నా జీవితమంతా వ్యభిచారిణుల ఇళ్ళలోనే గడిపితే అనుకోవచ్చు. 'నాకు తగ్గకాస్తే అయింది!, అని కొంత ఊరట కలిగేది.

డాక్టర్ : కాదు — కాదు.

రాఘ : ఏమిటి కాదండీ ?

డాక్టర్ : కాదు — నీ వలా అనటూడదు. అదివేరే విషయం అనుకో! చెప్పు....

రాఘ : నాకు తగినకాని అయిందను కొందును డాక్టర్! కాని నిష్కారణంగా — ఏ పాపమూ ఎరగండే, భౌతికంగా అన్ని ఆనందాలకూ దూరమయ్యాను. స్నేహితు లతో కులాసాగా తిరగడంకూడా మాను కొన్నాను. ఊళ్లలో ఉన్న తల్లెలంతా వాళ్ళ కొడుకులకు నన్ను ఆదర్శంగా చూపించేవారు. ఆ పేరు ప్రతిష్ఠల్ని నిలుపుకోవాలని ఎంతో తాపత్రయపడ్డాను. ఆఖరికి నా'లా' పరీక్షలకి ఇద్దరు స్నేహితులు సాయం పట్టాల్సివచ్చింది. ఎల్లాగో చచ్చి చెడి బైటపడ్డాను. సివిల్ క్రిమినల్ సెక్షన్లని గాలించే బదులు, తెల్లవారుయమున నాలుగంటలకి ఏ బోగందాని ఇంట్లో అంటించు కొన్న సిగరెట్లో పీచుకొంటూ ఇంటికి రావాలని కలలుకనే వాణి. తాంబూలం నవలిన ఎర్రని వాళ్ళ పెదవుల్ని, రకతగా మెరిసిపోయే వాళ్ళ నల్లని కనుసాపల్ని, వాళ్ళ పాలిపోయిన ముతాల్ని తలపోసుకొని గుటకలు మింగే వాణి. వాళ్ళ కిలకిల నవ్వుల్లో, వాళ్ళ జావళిల్ని వింటూ వాళ్ళ శరీరాల్లోని నిమ్నోన్న తాల్ని చూస్తూ సర్వాన్నీ మరచి, నన్ను నేను మరచిపోవాలని అనుకొనే వాణి — యీ పూహ

అ భి సా రి క

ధాన్యం నా ఆరోగ్యం వారికోసం త్యాగంచేసి వేశాను. అయినా నా ఖర్మం చూడండి! ముందుగానే నాకి ఘోరఫలితాలు తెలిసివుంటే యీ గోతిలో పడే వాణ్ణికాదు.....

డాక్టర్ : ఏమిటా నాన్నెన్నంతా ?

రాఘు : ఔను — నాకు తెలుసులెండి — జాబ్బూడిపోవటం, వొంటినిండా మచ్చలూ, చెవుడు, కళ్ళు కన్నించకపోవటం పక్షవాతం — ఇంకెందుకూ పనికిరాకుండాపోయి తోపుడు కుర్చీ వొకటి కొనుక్కొని వెనక వొకడుతోస్తుంటే — అయ్యో .... (ఏడుస్తాడు) అంతే — నాగతీ అంటేనండి డాక్టర్. ఈ బావగారికి ఇక మిగిలేది కూడా అంతే నండి!

డాక్టర్ : మైడియర్ సార్! ఆ ఏడుపు కొంచెం ఆపి దయచేసి చెప్పేది వినండి!

రాఘు : (ఏడుపుమాని) అలాగే డాక్టర్! కాని నాగురించి మీరైతేమంతా వ్యర్థంచేసుకొంటున్నారు.

డాక్టర్ : నాకేమీ ఫరవాలేదు. నేను పూచీ ఇస్తాను నాయనా!

రాఘు : మీరేం చెప్పాలనుకొంటున్నారో నాకు తెలుసులెండి బాబూ!

డాక్టర్ : అయితే ఇంక నాతో పనేముంది? నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు చెయ్యి.

రాఘు : క్షమించండి డాక్టర్! సరే, చెప్పండి — ఇంతదయ భరించలేనండి!

డాక్టర్ : నీకు మనస్సుల్లిగా ఆసంకల్పమేఉంటే తగుమాత్రం శ్రద్ధ వహిస్తే చాలు, నీవు భయపడుతున్న దారుణఫలితాలన్నీ రాకుండాపోతాయి.

రాఘు : అవునులెండి! మీరు చెప్పండి డాక్టర్!

డాక్టర్ : ఈనగరంలో వేలకొద్దీ ఆరోగ్యవంతులు లేకపోలేదు. రా. చెప్పి — మువ్వూ, నీతోపుడు కుర్చీలు — అన్నీ! కాని అందరూ నీవనుకున్నంత దారుణంగా ఉన్నారంటావా?

రాఘు : లేదు డాక్టర్, నిజమే ....

డాక్టర్ : పైగా నీవనుకొన్న కారణాలుగా వీళ్ళంతా ఆ తోపుడుకుర్చీల్లో కూర్చోలేదు. తక్కిన వేలాది ప్రజల్లాగే నీవెందుకు కుంగిపోవాలి? ఎటోచ్చి — ఇదికొంచెం నీరీయం విషయం — అంతే!

రాఘు : కాని చూడండి! ఇది చాలా భయంకరమైన వ్యాధి —

డాక్టర్ : ఔను.

రాఘు : భయంకరమైన వ్యాధుల్లో ఇదొకటికదండి?

డాక్టర్ : ఔను — కాని నీవు చాలా అదృష్టవంతుడివి.

రాఘు : ఏమిటా అదృష్టం?

డాక్టర్ : పోల్చి చూస్తే చాలా అదృష్టం అనాలి — వ్యాధులన్నిటిలోకీ ఆవొక్క భయంకరమైన వ్యాధినే అంటించుకోవటం అదృష్టం కాదా? దానికి నివారణోపాయాలు చాలా ఉన్నాయి. అంతవరకు సంతోషించు.

రాఘ : నాకు తెలుసులెండి — వ్యాధికంటే దారుణమైన మందులుకూడా ఉన్నాయని.

డాక్టర్ : అదేమీ కాదోయ్!

రాఘ : ఐతే ఈ జబ్బు నిజంగా కుదురుతుందనే చెప్పుతున్నారా ?

డాక్టర్ : తప్పక కుదురుతుంది.

రాఘ : ఐతే నామీద ఈ నింద పోతుందంటారా డాక్టర్ ?

డాక్టర్ : నేను పూచీపడుతున్నాగా !

రాఘ : మీరు — మీరు నన్ను 'ఫూల్'ని చెయ్యటం లేదుకదా ? నేను ఎన్నో విన్నాను.

డాక్టర్ : (బుజాలెగరవేసి) ఔను — విన్నావయ్యా — చాలా విన్నావు! ఆస్తి హక్కుల లోతుపాతులన్నీ నీకు తెలీదని ఎవరనగలరూ ?

రాఘ : ఔననుకోండి! కాని ఆవిషయం ఎందుకంటే ఇప్పుడు ?

డాక్టర్ : ఆ న్యాయశాస్త్రం అంతా చెప్పే బదులు — నీ విపుడు బాధపడుతున్న వ్యాధి లక్షణాలన్నీ చెప్పిఉంటే బాగుపడే వాడవు. అప్పుడు, బహుశా ఆజబ్బు అంటించు కోకుండా ఉండాలని తగిన జాగ్రత్త పడేవాడవికూడా !

రాఘ : కాని ఈమె చాలా .... కాని డాక్టర్! ఎవరను కొంటారు చెప్పండి—ఇలాంటి ప్రీతికూడా ఈతి బాధలు ఉంటాయని, నేనెనా వీధిముండల వెనక పడగతాలనుకో లేదు. పవిత్రమైన అడయార్లో ఉంటోంది — తైనామ్ పేటలో కాదంటే బాబూ!

డాక్టర్ : ఏ పేటైతే నేమిటి ? స్థలంకొ ఏమీ సంబంధంలేదు. ఈ వ్యాధి అందరికీ వొక్కలాగే ఉండదు. బీదవాళ్ళని కనికరం కూడా ఉండదు దీనికి.

రాఘ : క్యా ఈ అమ్మాయి అల్లాంటిది కాదంటే! నా స్నేహితుడు గోపాల్ ఇంట్లో అద్దె కుంటున్నారు. కొంతకాలం కాపరంచేసికూడా భర్త వదలిపెట్టేశాట్ట, పాపం! తనీ కూతురూ ఇద్దరే ఉంటుండేవారు లెండి! వాళ్ళ అమ్మ గ్రామాంతరం వెళ్ళింది. మొదట్లో నేనంత కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డా ఆమె 'సనేమిరా' అంది. ఆఖరికి నేను ఒక గంట బతిమాలగా బతిమాలగా మా గోపాల్ వెళ్ళానికి ఉన్న ఉంగరం లాంటిది చేయించి యిస్తానంటే, ఒప్పుకొంది. నోకరుకూడా తెలియకుండా ఉండాలని— మేడ మెట్లకేళ్ళప్పుడు ఆఖరికి నా బూట్స్ కూడా తీయించేసిందంటే ణమ్మండి.

డాక్టర్ : ఔనులే! ఇంతకీ నేననేదేమంటే — ముందుగా నీవు తెలుసుకొనే ఉంటే — ఇవన్నీ నీకు రాబోయే ప్రమాదాన్ని రాకుండా కాపాడగలవనే గ్యారంటీ లేదని అర్థమయ్యేది.

రాఘ : ఔను మేమంతా పాలాలు నేర్చుకోవాలి ఈ విషయంలో.

డాక్టర్ : అంతే! ప్రజలందరికీ నేర్పాలి. అందరూ ముందుగానే తెలుసుకొని ఉండాలి ఈ విపరీతాల్ని.

రాఘ : ఏమైనా పత్రికల్లో డిస్కస్ చేసేటంత గొప్ప విషయంకాదు డాక్టర్!

డాక్టర్ : ఎందుక్కాదు?

అ భి సా రి క

రాఘు : ఏమో — కాదు అంతే : దేశపరిస్థితులు మారితేనేకాని....

డాక్టర్ : అంటే ?

రాఘు : మా నాన్న చిన్నపత్రిక నడిపేవాడు. సిప్లిన అనేమాట ఆ పత్రికలో పడిందంటే దాని 'సర్క్యూలేషన్' ఎప్పుడో పడిపోయి ఇండేది.

డాక్టర్ : ఉన్నదీ లేనిదీ అంతా కల్పించి బూతు కదలన్నీ పరిచరిస్తూంటారుగా ?

రాఘు : ఔననుకోండి ! ప్రజలకవే కావాలి మరి.

డాక్టర్ : అవునా ? విద్య నేర్చుకోవలసింది ప్రజలనీ, నేర్పవలసింది ఈ బుద్ధిమంతులేననీ ఎందుకు జ్ఞాపకముంచుకోరు ? ఒక పెద్దమనిషి వినోదం పేరుతో తన పిల్లల్ని అనేకచోట్లకి తీసుకువెళతాడు. డాక్టర్లుకూడా వినడానికి చూడ్డానికి సిగ్గుపడే—అనేక రకాల బూతుపాటలు వింటారు; దిగంబర నృత్యాలు చూస్తారు; అర్ధనగ్న చిత్రాలూ చూస్తారు. అభ్యంతరం లేదు. కాని అతనే— ఆ విషయం కొంచెం 'సీరియస్'గా, శాస్త్రీయంగా ప్రస్తావిస్తే సహించలేడు.

రాఘు : ఇంతకీ ఆ వ్యాధిగురించి పెద్ద 'వల్లనీటి' ఇచ్చినందువల్ల, వచ్చే లాభమేమిటో చెప్పండి డాక్టర్ ?

డాక్టర్ : ఈ వ్యాధిగురించి పూర్తిగా తెలుసుకొంటే — అది ఎప్పుడూ రాకుండా తప్పించుకోవచ్చునయ్యా :

రాఘు : మనక్కావలసింది అదేగా ?

డాక్టర్ : అవును. అది చాలా స్వల్పవిషయం.

రాఘు : ఎలాగో చెప్పండి :

డాక్టర్ : ఇప్పుడు నీకావిషయాలు అనవసరం; కాని నీకో కొడుకేతంటే, ఏంచెయ్యాలో చెప్పగలవ్.

రాఘు : ఏమని చెప్పతానండీ !

డాక్టర్ : ఒకే త్రీని ప్రేమించమని; ఆమె మొదటి ఫ్రీయుడివి మాత్రమే కమ్మని; జీవితంలో ఎప్పుడూ అవిశ్వాస పాత్రుడివి కాకుండా ఉండేటంత ఎక్కువగా ఆమెను ప్రేమించమని ....

రాఘు : మాటలు తేల్గినే అనేయగలం. కాని నా కొడుక్కే పాతికేళ్లు వచ్చేదాకా పెళ్ళి కాకపోకే ?

డాక్టర్ : నీ అనుభవాన్ని బట్టయినా వాళ్ల అవసరాలు గ్రహించలేవా :

రాఘు : కాని ఇంతకీ నాకు పిల్లలు పుడతారంటారా ?

డాక్టర్ : తప్పకుండా.

రాఘు : మంచి ఆరోగ్యవంతులే ?

డాక్టర్ : ఔను — ఆరోగ్యవంతులే! మళ్ళా చెబుతున్నాను; జబ్బు కుదిరేవరకూ కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉన్నావా ఇక భయపడవలసింది ఉండదు.

రాఘు : నిజమేనా డాక్టర్ :

డాక్టర్ : తొంభై తొమ్మిది పాళ్ళూ నిజం.

రాఘు : ఐతే పెళ్ళి చేసుకోగల సంతారా?

డాక్టర్ : చేసుకోగల వయ్యా!

రాఘు : నిజంగా అంటున్నారా? అనవసరపు ఆశల్ని ఏమీ కల్పించడం లేదుకదా మీరు? ఎంత త్వరలో పెళ్ళి చేసుకోగల్గుతానో చెప్పండి.

డాక్టర్ : మూడు సంవత్సరాల తరువాత....

రాఘు : మూడు సంవత్సరాలా? అంతకంటే ముందుగా సాధ్యంకాదా?

డాక్టర్ : కాదు ....

రాఘు : ఎంచేత? అంతకాలమూ జబ్బుగానే ఉంటానా? మీ రిప్పుడేగా చెప్పారు ....

డాక్టర్ : ఈ వ్యాధి నీకు ఇంతకన్నా హాని కాలేదు. కాని దీనివల్ల నీవు మాత్రం ఇతరులకు చాలా హానిచేస్తావని చెబుతున్నాను.

రాఘు : కాని డాక్టర్! వచ్చేనెల్లో పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నానే!

డాక్టర్ : ఆసంభవం:

రాఘు : ఇంకేమీ చెయ్యలేను డాక్టర్! అంతా స్థిరమై పోయింది. కుభలేఖలా అవీ అచ్చయి నయ్. నేను మాట ఇచ్చేశానుకూడా ....

డాక్టర్ : ఎంత చక్కని మనిషివోయ్! ఒక్క క్షణం క్రితమేగా ఎలా ఆత్మహత్య చేసు కోశా అని ఆలోచించావ్; సముద్రంలోకి ఉరకనా? 'పొటానియమ్ నెనేడ్' తీసు కోనా? ఉరిపోసుకోనా అని ఆలోచించిన వాడివి, అప్పుడే ఎలా పెళ్ళిచేసుకోనా ఆమె గొంతుతెలా కోయనా అని ఆలోచిస్తున్నావా? బాగుంది.

రాఘు : కాని తప్పదు డాక్టర్!

డాక్టర్ : చాలా 'సీరియస్'గా చెబుతున్నాను అలా వేల్లేదని. తరువాత నీయిష్టం!

రాఘు : నిజంగా అంటున్నారా? ఇది నేనూహించిన జబ్బే కాకపోతే — ఆ జబ్బుకూడా కుదురబోతుంటే — నే నెందుకు ఆత్మహత్య చేసుకొనాలి డాక్టర్? ఆత్మహత్య చేసుకోకపోతే నా జీవితాశయాలు నెరవేర్చుకోడానికి ప్రయత్నించాలి కదా! నా జీవితం మామూలుగానే సాగవలసినప్పుడు, మామూలు కార్యక్రమాల్లో నేనుపడొద్దా; కనకనే — ఏమైనా నేనీ పెళ్ళిచేసుకుతీరాలి.

డాక్టర్ : వీల్లేదు, నాయనా!

రాఘు : నా పెళ్ళి తప్పిపోతే పెద్ద గొడవలాచేస్తాయండీ! మీకేం? ఎన్నయినా చెప్పతారు — మీకేం తెలుసు? అసలు ఇంత త్వరలో పెళ్ళిచేసుకుంటామని నేనెప్పుడూ అనుకో

లేదు. కాని మా అత్తయ్య — ఆ స్తంభా ఆమె పేరనే ఉందిలేండి — వెంటనే జరిగి తీరాలని తొందరపడుతోంది. నేను జీవితంలో స్థిరపడటం చూడాలని మా అమ్మ అందింది. ఆమె జీవితంలో ఆఖరికోర్కె — తన మనుమల్ని కళ్ళారా చూచి ముద్దాడాలని — అంతవరకూ బతుకుతానా అని — రోజుకో ఇరవైసార్లన్నా అంటుంది. తరువాత మరో విషయం — కనకవల్లి అంటే నాకెంత ప్రేమో చెప్పలేను. ఆమె నింతగా ప్రేమిస్తున్నానని యెప్పుడూ అనుకోలేదు. వెనుకడుగు వేశానా — మా అమ్మ బెంగతో చెప్పిపోతుంది. మా అత్తయ్య ఆస్తికి దూరమాతాను. మా మామ సంగతి మీకు తెలీదు — ఛాందసుడు, చండశాసనుడు! పెగా కూతురంటే నెత్తిమీద పెట్టుకొని పూజిస్తాడు. ఎందుకూ — ఎదురుచెప్పానా పేల్చెయ్యడూ! కాబట్టి — మా అమ్మ ఆరోగ్యం, మా అత్తయ్య ఆస్తి, నా భవిష్యత్తు, నా గౌరవం, బహుశా నా జీవితం అన్నీ నిరాధారంగా గాల్చిలో కొట్టు మిట్టాడుతున్నాయి. పైగా మాటిచ్చే శాను,

కర్కర్ : ఏమైనా వీలేవని చెప్పమంటున్నాను — వింటున్నావా?

శు : అది వీలైనా ఇంకో విషయం ఉందండీ బాబూ! రెండు నెలలలో మీద 'లీగర్ ప్రాక్టీసు' కొనడానికి ఒక కంట్రాక్టు మీద సంతకం చేశాను. అదెలా వాదుల్చుకోగలనండీ?

కర్కర్ : అవన్నీ ....

శు : నా కట్నం డబ్బుతోనే కొనాలి .... అయినప్పటికీ ఇంతవరకూ డాన్లో ఒక్క చిల్లి గవ్వయినా ముట్టుకోలేదనుకోండి!

డాక్టర్ : అవన్నీ నాకనవసరం. నేను డాక్టర్ని. ఇంతకంటే ఏమీ చెప్పలేను. మూడు నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత తప్ప — ఇప్పుడే పెళ్లి చేసుకున్నావా, నీవోనేరస్తుడివి బొతావని మళ్ళీ చెబుతున్నాను.

రాశు : కాదు — కాదండీ! మీరువట్టి డాక్టరే కాదు — అంతకంటే గొప్పవారు. ఆపద్బాంధవులు; మీరువట్టి నైస్సుకి సంబంధించినవారేకాదు. నన్ను మీ లేబరేటరీలో ఒక 'స్పెసిమన్' నిచూచినట్టు చూడకండి. 'నైస్సు' ఇలా చెబుతుంది, ఇక దయ చెయ్యి' అని ఉపేక్ష చేయటం భరించలేను. డాక్టర్: నా జీవితమంతా మీ చేతులలో పెట్టాను. నామాట కొంచెం వినండి. ఈపరిస్థితి అంతా ఆర్థం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించండి. సరిగా ఒక్క నెలరోజులే నాకు గడువుంది. ఈనెలలోనే నాకు నయం చెయ్యండి. అంతా చక్కబడుతుంది.

కర్కర్ : అసంభవం : ఒక నెలలో జబ్బు కుదురిపోవటంలాంటిది ఎక్కడా లేదయ్యా ; నీ విషయంలో మూడు సంవత్సరాల్లోనైనా కుదురుతుందో లేదో సరిగా చెప్పటం కష్టం.

శు : ఏదో మండు చూద్దూ : ఎలాగోలాగు జబ్బు కుదర్చటమేకావాలి. మీకర్థం కావటంలేదు. ఇప్పుడు నాకి వెళ్ళికాకపోతే. నాకట్నం సొమ్ము ఎలా వస్తుందో చెప్పండి ? సంతకంచేసిన కాంట్రాక్టు ఏమైపోవాలో చూడండి !

డాక్టర్ : ఐతే, అది చాలా స్వల్పవిషయం. ఈ ఆపదను తప్పించుకునే మార్గం చూపిస్తాను. ఒక డబ్బున్న వాడితో స్నేహం చేసుకో. అతని నమ్మకం సంపాదించు. మెల్లిగా వాడి ఆస్తంతా కాజేసేయ్!

రాఘు : ఏమిటి డాక్టర్. వేణాకోళం! అంత తేలిక విషయంకాదుగా!

డాక్టర్ : వేణాకోళం కాదు. ఆ డబ్బున్న వాడిని మోసం చెయ్యడం, లేక ఖాసీ చెయ్యటం కంటే — మంచి యవ్వనంలో, ఆరోగ్యంగా ఉన్న ఒక చక్కని యువతిని ఆమె డబ్బుకోసం పెళ్ళిచేసుకోటం పెద్ద నేరంకాదా? ఆమెకా జబ్బు అంటించి దానివల్ల వచ్చే దారుణ ఫలితాలకు ఆమెను గురిచెయ్యటం ఎంత అన్యాయమో ఆలోచించు!

రాఘు : దారుణ ఫలితాలా?

డాక్టర్ : ఔను — దారుణం — మహాదారుణం — మృత్యువుకంటే దారుణమైన ....

రాఘు : కాని ఇప్పుడేగా చెప్పారు....

డాక్టర్ : ఇప్పుడేమీ చెప్పలేదే? ఈ వ్యాధి తగ్గిపోయినట్టే ఉండి, ఎప్పుడైనా పైకిరావచ్చు. లోలోపల అణగి ఉంటుంది. మగవాడేదో ఇబ్బందులనుంచి తప్పించుకోవాలని ఆడ దానికి జబ్బు అంటించటం చాలా సిగ్గుచేటంటాను.

రాఘు : ఏమిటి? ఆమెకూడా అంటుకొనే అవకాశం ఉందంటారా?

డాక్టర్ : ఆఖరికి నిన్ను సంతోషపెట్టాలనైనా నే నబద్ధం చెప్పటం లేదు నీకు; లేదు — అంటుకు తీరుతుందనేది పూర్తిగా నిజం కాకపోవచ్చు. అంటనూవచ్చు, అంటక పోనూవచ్చు. నేను చెప్పవలసింది ఇంకోటుంది. మా మందులు ఆమోఘమైన వని నేను చెప్పటం లేదు; కొన్ని కేసుల్లో — చాలా తక్కువే అనుకో — నూటికి ఐదుగురికి వని చెయ్యకపోవచ్చు. ఆ మినహాయింపులో, ఆ ఐదుగురిలో నీవు నీ భార్య ఉంటే ఉండనూవచ్చు. అవుడు — నీ ఉపయోగించిన మాటలే అంటున్నాను — ఫలితాలు మహా దారుణంగా ఉంటాయి.

రాఘు : ఐతే నన్నేం చెయ్యమని మీ సలహా?

డాక్టర్ : నేను నీ కివ్వగలిగిన సలహా ఒక్కటే — పెళ్ళి చేసుకోవద్దని. ఇంకోలా చెప్పాలంటే, నువ్వు ఒకరికి టాకీ ఉన్నావను కొందాం. నువ్వు ఎందుకో ఆడబ్బు చెల్లించలేక పోయావ్. ఆ రుణం ఆలానే ఉండి పోయింది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఏదో ఒక రోజున అకస్మాత్తుగా నీకు రుణమిచ్చిన ఆసామీ వచ్చి మీద నిరుచుకు వడ్డడనుకో. ఈసారి చెప్పు; నీకు వ్యాపార వ్యవహారం తెలుసు! వివాహం ఒక కంట్రాక్టు మాత్రమే. ఏమీ చెప్పకుండానే, నువ్వు పెళ్ళి చేసుకొన్నట్టయితే, అది చెడ్డనరుకులని తెలుసుందికూడా వాటిని నువ్వు హామీ ఇచ్చినట్టే, కోర్టువారు నీకు కఠిన శిక్ష విధించవలసిన నేరం కాదా ఇది?

రాఘు : నేనేం చెయ్యను ?

డాక్టర్ : మీ మామదగ్గరకెళ్ళి నిజమంతా చెప్పేనెయ్.

అ భి సా రి క

రాఘు : అలా చెప్పానంటే — మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు ఆగటంకాదు — ఒక్కసారి తెగతెంపులు చేసేయ్యడూ ? అతను ఒప్పుకోవటమే!

డాక్టర్ : ఐతే ఏమీ చెప్పకు.

రాఘు : సరైన కారణం చెప్పకపోతే — ఏం చేస్తాడో అని భయంగా ఉంది. చాలా కోపవారి మనిషి. మైగా కనకవల్లి ఎంత బాధపడుతుందో మీరాలో చించటం లేదు. ఏం చెయ్యనండీ నేను చెప్పిందాన్ని బట్టి నేను డబ్బుగురించే బాధపడుతున్నాననుకొంటారు మీరు. మేమిద్దరం కనీసం సుఖంగా బతకడానికైనా ఆలోచించటం నా బాధ్యత కాదంటారా ? నా చిన్నతనంనుంచి ఇలాంటి విషయాల్లే పెద్దవాళ్ళు చెప్పారు నాకు. ఐనా ఈ రోజుల్లో డబ్బు ఎంతో ముఖ్యమో మీకు తెలియంది కాదు. అందులోనూ ఆస్తిపరురాలిని పెళ్ళిచేసుకోబోతున్నాను.

(చెలించి) కనకవల్లి చాలా ఉత్తమురాలు డాక్టర్! నాకంటే ఎన్నో రెట్లు గొప్పది. పుస్తకాల్లో ప్రేయసి ప్రయులు ఎంతగాధంగా ప్రేమించుకుంటారో అంతగాధంగా ఆమెని ప్రేమిస్తున్నాను. ఎంతో డబ్బెట్టికొన్న ప్రాక్టీసు నాకు లేకపోవటం పెద్ద ఆశాభంగమే ఐనా, పోల్చిచూస్తే ఆమెను వాడులుకోవటం అంతకంటే పెద్ద ఆశాభంగం! మీరామెను చూసేటంటే — మీకు తెలిసేటంటే — మీకిదంతా అర్థమయ్యేది.

(జేబులోంచి డైరీ తీస్తూ) ఇదిగో, ఆమె పోటో—ఒక్కసారి చూడండి!

(డాక్టరు కుతూహలం చూపడు. ఆప్యాయంగా రాఘువేంద్రం ఫోటోలోకి చూస్తూ మళ్ళీ డైరీలో పెట్టేస్తాడు)

క్షమించండి డాక్టర్! నాస్థితిలో మీరేకంటేనూ .... ఆమెనెంత ప్రేమిస్తున్నదీ ఎలా చెప్పాలో తెలియటంలేదు.

డాక్టర్ : అందుకే ఆమెను పెళ్ళి చేసుకోవద్దంటున్నాను.

రాఘు : అవునా ? ఎలా బైదపడమంటారో చెప్పండి ? ఏమీ చెప్పకుండానే వెనక్కి తగ్గినా — నా గుట్టంతా బయటపడి ఎంత అవమానాన్ని భరించాలో చూడండి!

డాక్టర్ : బిబ్బుపడటం — అవమానం ఎప్పటికీకాదు నాయనా !

రాఘు : కాదండీ బాబూ! వ్రజలు వట్టి శుంఠలు. ఇప్పుడు నాలాంటి పరిస్థితిలోనే ఉన్న ఏ స్నేహితుడి సైనా నిన్ను చూచిఉంటే నేనుకూడా నవ్వేవాడినే. మైగా వాడికి మఱుచి ఉన్నట్టుగా తప్పించుకు తిరిగేవాడిని. కాని బాధ పడేవాడిని నేనొక్కడినే ఐతే ఎంత బాగుండును! నన్నెంతో ప్రేమిస్తోంది కనకవల్లి — నిజం చెపుతున్నానండీ. ఎంతో యోగ్యురాలు. ఆమె ఎంత బాధపడుతుందో ఊహించండి.

డాక్టర్ : తరువాత ఆమె పడే బాధకంటే ఇదేనయం కాదా ?

రాఘు : వివరీతమైన పుకారులు పుడతాయండీ డాక్టర్.

డాక్టర్ : అంతకంటే దాదాపుమైన దాన్ని తప్పించు కొంటావయ్యా.

[రాఘవేంద్రం ఐదు పది రూపాయలనోట్లు తేలికమీద పెట్టి లేస్తాడు]

రాఘ : ఇంకా ఆలోచిస్తాను. నమస్కారం. వచ్చేవారం తప్పకుండా కలుసుకొంటాను. అవసరమైతే మీరు చెప్పినట్లుగానే .... (తలుపువైపు వెళతాడు)

డాక్టర్ : (లేస్తూ) నాకు తెలుసులెండి: వచ్చేవారం మీ రెల్లాగారు. పైగా దీన్ని గురించి అసలే ఆలోచించరు. నీకున్న జబ్బేమిటో తెలుసుండే నాదగ్గర కొచ్చావ్ — నీ ఉద్దేశాలకు నా సలహాలు ఏకీభవించక పోతే — పూర్తిగా నన్ను మరిచిపోవాలనుకొనే వచ్చావ్. తీరా వచ్చేక ఒక విచిత్రమైన స్థితిలో పడి నీ అంతరాత్మకు కొంత ఓదార్పు తెచ్చుకొన్నావ్. మహా దారుణమైన చర్యకు ఒడిగట్టుకున్నావని నీకు తెలుసుండికూడా, తరువాత ఎవరిమీదనో అబాధ్యత సారేసి చేతులు దులుపేసుకొందామనే ఉద్దేశంతోనే నాదగ్గరికి వచ్చావ్. నీ మనస్సుకి సచ్చివట్టుగా నేను చెప్పి ఉన్నట్టుయితే అలాగే నా సలహా ప్రకారం అబాధ్యత నా భుజాలమీద పారేద్దామనుకొన్నావ్. కాదని దబాయించకు. ఇక్కడికి వచ్చేవాళ్లలో చాలామంది ఇంచుమించు ఇలాగే అనుకొంటారు తీరా క్రియలోకొచ్చే సరికి నువ్వు చెయ్యదలుచుకొన్నట్టే చేస్తారు. నేను ఎంత కాదన్నా వాళ్లు పెళ్ళిచేసుకొన్న తరువాత ఏర్పడ్డ ఫలితాలు చూస్తే — “అయ్యో! పెళ్ళి వీలేదని నేను చెప్పవలసినంత కఠినంగా చెప్పలేక పోయానే” అనే విచారం కలిగేది. అలాటప్పుడు వాళ్ల రోగవిముక్తికి నేనెంత సంజీవినైనా, వాళ్ల దుఃఖానికికూడా నేను కొంత కారణమనిపిస్తుంది. నిజంగా ఘోరాలు చేస్తున్న వాళ్ళే నేను చూడగలిగినంత నిశితంగా చూడగలిగి, నేను తెలుసుకో గలిగినంత నిశితంగా తెలుసుకో గలిగితే ఒక్కనాటికీ అలా ప్రవర్తించి ఉండలేరు. ఏ మైనా పెళ్ళిచేసుకోవని ప్రమాణంచేసి చెప్ప

రాఘ : మాటమాత్రం ఇవ్వలేను డాక్టర్ — మళ్ళీ చెపుతున్నా ఆలోచిస్తానని....

డాక్టర్ : ఏమిటాలోచిస్తావ్ ?

రాఘ : మీరు చెప్పిందంతా మళ్ళీ ఆలోచిస్తాను.

డాక్టర్ : దానికి ఆలోచించ సవసరంలేదయ్యా నాయనా! నిజాన్ని విప్పి నీముందుపెట్టేను. కొత్త ఆటంకాలేమీ చెప్పలేవు. నీవు చెప్పినవటన్నికీ సమాధానం చెప్పాను. ఇంక నీవు వాళ్ళుకూతీరాలి.

రాఘ : మీదగ్గరికి రాకముందు నాలోనేను ఇంతమధనా పడ్డానండీ బాబూ!

డాక్టర్ : సహజంగా పడేవుంటావ్ !

రాఘ : ఇంతకీ — మీరనుకుంటున్న జబ్బు నిజంగా నాకున్నదంటారా ?

డాక్టర్ : (అత్యాశ్చర్యంగా) ఆః!

రాఘ : మీరలాగే అంటారు. పోనీ నిజమే అనుకోండి. పెద్దపెద్ద డాక్టర్లకూడా ఒకోసారి పొరపడుతుంటారు కదా! మీ 'లెక్చరర్' రంగాచారిగారు ఇది సాధారణంగా అంటు వ్యాధి కాదనిచెప్పటం ఎవలేదా ?

డాక్టర్ : (అపహాస్యంగా) ఔనోను!

అ భీ సా రి క

రాఘు : ఆ విషయం రుజువుచేసుకోడానికి కొన్ని కేసులుకూడా ఆయన చూపించారు. కాని మీరదంతా తప్పని రుజువుచెయ్యడానికి మరికొన్ని కొత్తకేసులు చూపిస్తున్నారు. బాగుంది. కాని ఇదంతా నేను ఆలోచించుకోవాలిగదా? ఆలోచించింతరువాత — మీరు నన్ను బెదిరిస్తున్న దారుణ ఫలితాలు బహుశానమ్మదగినవేఅని నేను గ్రహించ వొచ్చు. నన్ను అనవసరంగా భయపెట్టాలని చూస్తున్నారు మీరు.

డాక్టర్ : కాదయ్యా నాయనా!

రాఘు : బాను — అంతే! పైగా — నాపెళ్ళివల్ల నాభార్యకు ఎలాచీ దుష్పలితాలూ రావడా నికి అవకాశం లేదని మీరు వొప్పుకుతీరాలి.

డాక్టర్ : (కష్టంమీద కోపాన్ని అణచుకొంటూ) కానియ్యి — సమాధానం చెప్తాను.

రాఘు : మీ మందులన్నీ శక్తివంతమైనవన్నారు. రాబోయే దారుణఫలితాలకు — నూటికి ఆ ఐదుగురిలోనూ నాభార్య గురికావచ్చునన్నారు. ఒక గణిత శాస్త్రజ్ఞుడే ఈ రోగం వల్ల కలిగే ఫలితాన్ని గుడిస్తే, వాటివల్ల వచ్చే ప్రమాదం బహు స్వల్పమనీ, నేను పెళ్ళి సంబంధాన్ని తెగతెంపులు చేసుకోవటంవల్ల గలగబోయే విపరీత విపక్కర పరిస్థితులముందు ఆ కలిగే దారుణ ఫలితాలు శతాంశమో సహస్రాంశమో కాకల వనీ, తనకనే వివాహానికి సుముఖుజ్జీ కావటంలోనే మంచిపని చేశాననీ, దానికి విముఖత్వం చూపటంలో మీరే పొరపడ్డారనీ నిర్ణయించగలడు. పైగా వైద్యంకంటే గణితం ప్రత్యక్ష సత్యంకదా!

డాక్టర్ : అవునులే — నీదంతా నిజమే అంటావు. కాని నేను పొరబడుతున్నానంటావు?

రాఘు : మీ రలాగే అంటారులెండి :

డాక్టర్ : ముమ్మాటికీ తప్ప. ఇలాంటివే ఇరవైకేసుల్ని అతిజాగ్రత్తగా మొదటనుంపి చివరి దాకా పరీక్షించాను. ఇరవైకే వందొమ్మిది కేసుల్లో భర్తనుండి భార్యకు అంటుకొ న్నవే, ఈ అపాయాన్ని ఉపేక్ష చేయవచ్చుననుకొంటున్నావేమో! ఆమెనికూడా ఇందులో భాగం తీసుకోమని నీభార్యని బలవంతం చెయ్యడానికి నీకు హక్కుందను కొంటున్నావు కాబోలు! మగవాడవు మరి!

రాఘు : కాని నాకెలా తెలుస్తుందండీ!

డాక్టర్ : ఎందుకు తెలీదు? నీవు చేస్తున్నదేమిదో ఇప్పుడే తెలుసుకొందువుగాని; నీభార్యకు అంటుకొనే ఆనూటికీ ఐదువొంతుల 'చాన్సు'లోనూ ఆ వ్యాధి ఎలా ఉంటుందో తెలుసుకొందువుగాని. ఈ పుస్తకం చూడు — రంగాచారిగారు వ్రాసింది — ఇక్కడనుంచి చదువుకో — పోనీ నేనే చదివి వినిపిస్తాను.

(ఉద్రేకంతో చదువుతాడు) "ఒకసారి ఈ వ్యాధివల్ల ఒక మృగంకంటే కనిష్టంగా ఐపోయిన ఒక శ్రీవి నేను చూడడం తటస్థించింది. మిగిలిన ముఖమంతా మచ్చలతో అతుక్కుపోయినట్టు నొక్కుకుపోయి .... చివరికి ఒక అట్టలా తయారయింది" —

రాఘు : దయచేసి ఆగండి. ఇక చాలు బాబూ — చాలు!

డాక్టర్ : ఎందుకు ఆగలి? చివరివరకూ చదివి తీరతాను. ఏదో నీ నరాలు తిరగబడు తున్నాయని నా బాధ్యతని మరచిపోలేను.

అ భి సా రి క

(చదువుతాడు) 'పై వెదవి పూర్తిగా తినేసింది. గుర్తు దొరకటం లేదు....'

రాఘు : అయ్యో బాబోయ్ :

డాక్టర్ : చూశావా ? నీ వెంటో ప్రేమిస్తున్నావంటూన్న ఆమెకు ఈ జబ్బు అంటించడానికి నీ వేమీ వెనుతియ్యటంలేదు. కాని ఆ జబ్బు గురించి రాసింది చదువుతుంటే విన లేకపోతున్నావు, పాపం ! ఆమెకు ఎవరినుంచి వచ్చిందా సిస్టిన్ ? నేను చెవుతున్న మాటలు కావివి. ఈ పుస్తకంలోనే ఉన్నాయి. 'తన కా జబ్బు ఉందని తెలిసి కూడా పెళ్ళిచేసుకోడానికి వెనుతియ్యని ఒక సీమడినుంచి — అనుమానాలు బయల దేరతాయనే భయంవల్ల ఆ ధార్యకుకూడా మందిప్పించని ద్రోహినుంచి ....'' విన్నావా ? అతనేం చేశాడో నువ్వు అదే చెయ్యబోతున్నా విపుడు.

రాఘు : (దైర్యం చిక్కజబ్బుకొని) నా పెళ్ళివల్ల ఇలాంటి దారుణ ఫలితాలు వస్తాయని తెలిసికూడా నేను పెళ్ళి చేసుకొన్నానంటే—ఆ మాటలన్నీ నన్ను గురించి అన్నట్టే. కాని నాకెందుకో నమ్మకం కలగటం లేదు. మీరూ మీ లెక్కరగుగూడా ఈ విషయంలో నిపుణులే. మీరు తీవ్రంగా పరిశోధన సాగిస్తున్న విషయం మీదనే మీ మనస్సును సహజంగా లగ్నం చేశారుకాని, అలా జరగని సందర్భాల్ని గురించి మీ రాలోచించలేదు. అలా అంటువ్యాధిగా ధార్యలపై పనిచేయని సందర్భాలు మీ కవసరం లేకపోయాయి.

డాక్టర్ : ఔను — అలాంటి వాదనల్ని చాలా విన్నాను.

రాఘు : నన్ను చెప్పనియ్యండి — ఇప్పుడేగా చెప్పారు — ప్రతి నలుగురిలో ఒకడు సిస్టిటిక్ రోగి అనీ, అలాంటి వాళ్లే వేలకొద్దీజనం మంచి ఆరోగ్యంతో ఈ పట్నంలో తిరుగుతూనే ఉన్నారనీను.

డాక్టర్ : అవును; వందలాది జనం ఈ రోగం సోకిఉన్నప్పటికీ పైకి కన్పించకుండా ఉండటంవల్ల ఆరోగ్యవంతులుగానే నటిస్తూ తిరుగు తున్నారని అభిమాను. అది అలా ఉండు; మన శరీరాలు భరించలేనంత దుర్బల భయంకర వ్యాధులకు బలయి పోయి మా హాస్పిటల్సులోంచి వెళుతున్న వాళ్ళకూడా వేలకొద్దీ ఉన్నారు. నువ్వు వాళ్ళను చూడలేవు. నీ కోసం వాళ్ళ ప్రాణాలతో లేరు. పైగా ఇది నీ ఒక్కడి విషయమే అయితే వాళ్ళ తొక్కిన దారినే నేనూ తొక్కుతానంటే నేనేమీ అనలేకపోదును. నేను ఖచ్చితంగా చెప్తున్నది, మళ్ళీ అలా వీల్లేదని. నాశ క్రికొద్దీ చెప్తున్నదీఒక్కటే—ఏమైనా నువ్వు ఇంకోప్రాణిని నీకుమలేనే కృశించి నశించిపోయేటట్లు చేసేందుకు వీల్లేదని. ఏమైనా నేనొప్పుకోను. నీకాహుక్కు లేదంటాను. ప్రమాదం చిన్నదేకావచ్చు— ఐనా అది ఎంత దారుణమైనదోకూడా నాకు తెలుసు. ఇక ఏం చెప్పతావో చెప్పు!

రాఘు : ఇంకేం చెప్పను ? మీరు చెప్పిందంతా నిజమేకావచ్చు. మీరేచెప్పండి.

డాక్టర్ : ఇక అసలు పెళ్ళిచేసుకోడానికే వీల్లేదనిచెప్పటం లేదునీకు. ఇంత త్వరలో పైకి ప్రయత్నం మానమంటున్నాను. ఆ తరువాత నీఇష్టం. ఈ జబ్బు నీకు ఇంకెప్పు టికీ కుదరదని చెప్పటం లేదుగా. పైగా ఎంతో ఆశచూపిస్తున్నాను. మూతునాలుగు సంవత్సరాలుమాత్రం ఆగితే చాలంటున్నాను. ఈలోగా ఏ ఆశా అవకాశమూలేని

ఆ వేలాది దొర్బాగ్యుల్లో నువ్వుకూడా ఒకడివో కాదో నేను నిరయం చేసుకోగలను ఈలోగానే నువ్వు తొందరపడ్డావంటే నీ పెళ్ళాం బిడ్డలపాలిట మృత్యుదేవతవే అవు తావు. ఇంతకీ నేను నీ పిల్లలగురించి మాట్లాడటం మరచిపోయాను.

(కొంచెం తమాయించుకొని మెల్లిగా నచ్చచెప్పతున్నట్టు) వెర్రినాయనా నువ్వు అమాయకుడివి: నీ మీద ఎంత జాలిచూపినా గ్రహించలేనంత అమాయకుడివి. ఇంకా నిన్ను కదిలించగలిగిన సంగతులెన్నో ఉన్నాయి; నీకు వాటిని గురించి వివరంగా చెప్పి నచ్చచెప్పకోలేకపోయానంటే అది నా లోపమే, నమ్మునమాట; నీగురించి నా హృదయం ఎంతో ఆవేదనపడుతోంది. కనీసం దానికోసమైనా నేను చెప్పినదాన్ని గురించి మరికొంత ఆలోచించవలసిందని ప్రార్థించేవడుతున్నాను. నువ్వె ఒప్పుకొన్నావు. నీ భార్యని ఈ దారుణ రోగానికి గురిచేసే అధికారం నీకులేదని. అవునా? దీనివల్ల బాధపడేది ఆమె ఒక్కతే కాదు — ఆమెపిల్లలకూడాను, నీ పిల్లలు—వాళ్ళకూడా ఈ వ్యాధి అంటిస్తావ్. ఒక్కక్షణం నిన్ను గురించి నీ భార్య గురించి అలా వదలిపెట్టు. ఐనా ఆ నోరులేని పసికందులకోసం నిన్ను ప్రార్థిస్తున్నాను; ఈ జాతి భవిష్యత్తుకోసం నిన్ను బలిమాయ తున్నాను.

(రామవేంద్రం అడ్డుచెప్పాలని ప్రయత్నిస్తాడు. డాక్టర్ ఉరిమిచూస్తాడు) వినుముందు. ఇలా జరిగిన ఇరవై వివాహాల్లోనూ పదిహేనుగురికే పిల్లలు పుట్టారు. మొత్తానికి ఇరవై ఎనమండుగురు పిల్లలు పుట్టారు. ఎంతమంది బతికేరనుకొంటావ్? ముగ్గురే; ఇరవైయెనమండుగురికి ముగ్గురుమాత్రమే బతికేరు. ఇంతకీ చెప్పవచ్చిందే మంటే — సిఫ్లిన్ అంటే భూణహత్యే. ప్రతినంవత్సరమూ ఇలాంటి అమాయక శిశువులు వేలకొద్దీ హతమైపోతున్నారు. ఇక్కడేకాదు, ప్రపంచమంతా ఇదేతీరు. ప్రాణాన్ని కాపాడడం నాపనే ఐనప్పటికీ — నిజం చెపుతున్నా — చచ్చిపోయిన ఆ పసిపాపలే అదృష్టవంతులేమో అనిపిస్తుంది. సిఫ్లిట్ తలిదండ్రులకు పుట్టిన పిల్లల్ని చూడాలనిఉంటే పిల్లల హాస్పిటల్సుకి వెళ్ళు ఆ నరకం ఎలా ఉంటుందో అర్థమౌతుంది. ఏ డాక్టరైనా ఇతరులనుంచి వేరుచేసివాళ్ళను చూవగలడు. వినా శమూ, అశక్తీ దుర్బలత్వాల ముద్రలు వాళ్ళ ముఖాలమీద తాండవిస్తాయి. అంగ వైకల్యం, విరిగిపోయిన నడుములు, ఊసరకాళ్ళు, కుండేటి పెదవులు పెద్ద తలలు చిన్న శరీరాలు — పుట్టుకపూర్వంనుంచీ శరీరంలో జీర్ణించుకుపోయిన ఈ వ్యాధితో వాళ్లు కన్పిస్తారు. అసహ్యంతో అవమానంతో చేతులు విరగట్టి హాస్పిటల్సులో పారేసి, ఈ లోకానికి జీవితానికే దూరంఛింది. నీకు తెలుసున్నరోగాన్నే కప్పి పుచ్చి పెళ్ళిచేసుకొన్నప్పీళ్ల తలిదండ్రులు ఈ తలిదండ్రులుచెసిన శిశులేని నేరాలకు ఈ అమాయకులైన శిశువులు నేరంలేని శిశును అనుభవిస్తున్నారు. నాకే చేతనైతే నాకే వీలయితే ఈ ఇంటికి కప్పులెక్కి—ముళ్లకంచెల్లో బతకనూశ్రేక చావనూలేక గిలగిలా కొట్టుకొంటూన్న ఆ అమాయక ప్రాణులకోసం రోదించేవాణ్ణి.

(అగి) నేను చెప్పిందాస్తో ఏమీ అతిశయోక్తికైనా. మంచిచెడ్డల్ని విచారించు కొని జ్ఞాపకం ఉంచుకో — ఒకవైపు నీ వేదన, రెండవవైపు ఇతరుల బాధలూ ఉన్నాయని మరచిపోకు.

అ భీ నా రి క

రాఘు : అలాగే డాక్టర్! వొప్పుకుంటున్నాను. వెళ్ళి చేసుకోను. ఏదైనా నెషం కల్పిస్తాను అఖరికి ఆరు నెలల వరకూ తోసేస్తారెండి! అంతకంటే అసాధ్యం మరి.

డాక్టర్ : కనీసం మూడు సంవత్సరాలన్నా లేనిదే ....

రాఘు : కాదు — కాదు బాబోయ్ కాదు, దయ తలచండి. ఈ లోపుగానే నన్ను బాగు చేస్తే గలర.

డాక్టర్ : లాభంలేదు నాయనా !

రాఘు : చేయ్యగలర బాబూ! నాకు తెలుసు ప్రార్థిస్తున్నా — నైన్ను ఏదైనా చేస్తుంది.

డాక్టర్ : నైన్ను భగవంతుడు కామగా! మంత్రాలయ్యగం పోయింది.

రాఘు : మీరు తలుచుకొంటే ఏదైనా చేస్తావు డాక్టర్! నాకు తెలుసు. ఏదో కనిపెట్టింది. ఏదో సృష్టించండి. మోతాదు రెండింతలు చెయ్యండి. కొత్త చికిత్స ఏదైనా నా మీద వాడండి. ఏదైనా ఎంతైనా భరిస్తాను. ఏదో ఆరు నెలల్లో నా జబ్బు కుదిరే విధానం ఆలోచిస్తే చాలు. ఆ తరువాత నేను మాత్రం బాధ్యుణ్ణి కాదు. కాబోయ్ నా భార్య, పుట్టబోయే నా పిల్లల గురించైనా ఏదో చెయ్యండి.

డాక్టర్ : నాన్ నెన్స్ !

రాఘు : నా జబ్బు కుదిరే వరకే — మీరేం చేయ్యమంటే అది చేస్తాను, జీవితాంతం వరకూ మీకు విధేయుణ్ణి ఉంటాను. నాకు వచ్చే ఆస్తిలో సగం మీ కిచ్చేస్తాను. దయ ఉంచి ఏదో చెయ్యండి !

డాక్టర్ : ఇతరు లందరికంటే నీకే ఏదో ఎక్కువగా చెయ్యమంటున్నావ్ నన్ను. అవునా?

రాఘు : ఔను డాక్టర్! అంతే!

డాక్టర్ : నా దగ్గరికి వచ్చిన ప్రతి రోగికి — గొప్పవాడుకానీ పేదవాడుకానీ — నేను శక్తి వంచన లేకుండా సేవ చేస్తాను. గొప్పవారినిబట్టి చప్పున కుదిరేవీ, పేదవారిని బట్టి అలశ్యంగా కుదిరేవీ. అహి రెండు రకాల మందులు నా దగ్గర దొరకవు నాయనా.

రాఘు : ఐతే శలవ్ డాక్టరుగారు!

డాక్టర్ : శలవు

[తెర]

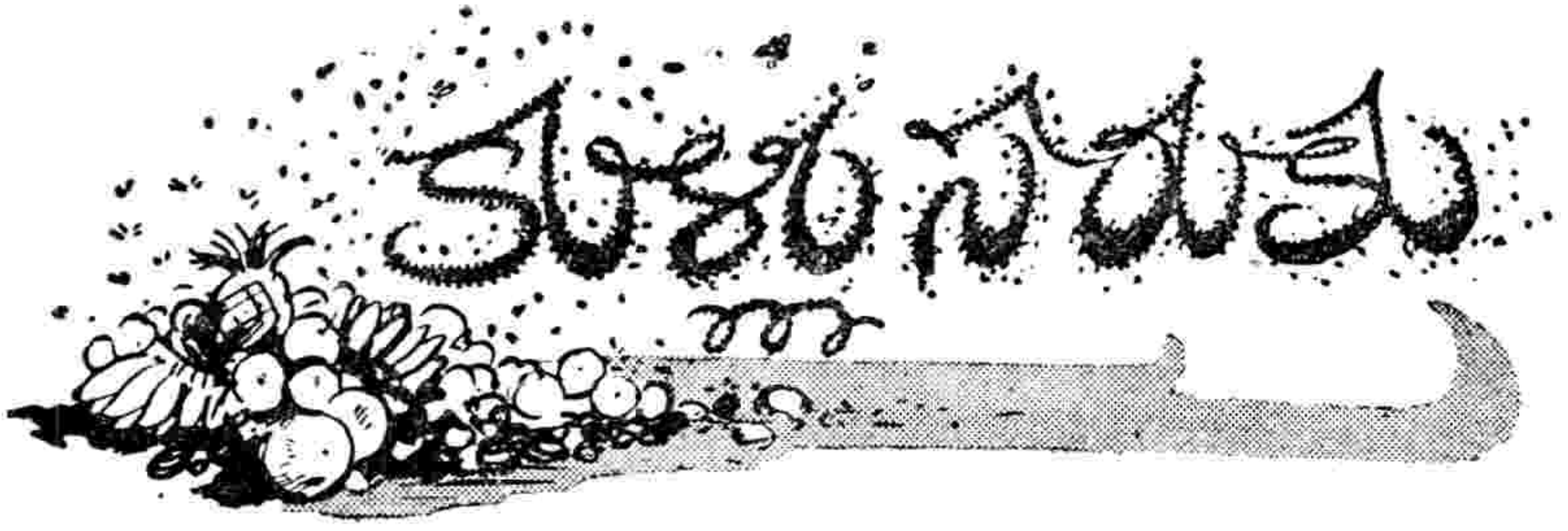
★ కా మ క శా శా స్త్ర ము ★

(ర తి శా స్త్ర ము)

అసలు ప్రాచీన కళాశాస్త్ర గ్రంథము. ప్రతివారూ చదివి తెలుసుకోవలసిన కళాశాస్త్ర రహస్యాలన్నీ గలవు. వెల పోస్టు ఖర్చులతో రూ 1-8-0 వి.పి. లేదు. నేజే రూ 1-8-0 మనియూర్ల ద్వారా పంపండి.

బి. వి. జగన్నాథ్ అండ్ కంపెనీ.

య్యామొదలి వీధి :: జి. టి. మద్రాసు.

మూలం :

“బ్రూ”

అనుసరణ :

“చిన్నా”

శ్రీ : ఇండీషన్లు ఇప్పించుకోడానికి దబ్బేది బాబూ ! ఊరికే ఇవ్వరుగదండీ ! ఇంకనాతప్పే ముంది బాబూ !

డాక్టర్ : నీకు పిల్లలులేరా ?

శ్రీ : చాలా కడుపులు పోయాయి బాబూ ! మాకు పెళ్లయిన కొద్దిరోజులకే అతనికి ఆజబ్బంటుకొంది.

[నిశ్శబ్దం]

డాక్టర్ : (తను వ్రాసిన ఒక కాగితం ఆమెకిచ్చి) ఇది నాఇంటినెంబరు. ప్రతి ఆదివారం ఉదయంవచ్చి నన్ను కలుసుకొంటూండు. (తలుపుదగ్గరకువెళ్లి) ఇలారా ! (వెనుకనడుస్తుందామె. తలుపుదగ్గర కొంతడబ్బు ఆమెచేతిలో పడేసి విసురుగా) ఇది తీసుకొని ఇక వెళ్ళిపో—

శ్రీ : బాబూ - అదేంటి - నేను !....

డాక్టర్ : ‘నాన్నెన్స్’ నాకు టైమ్లేదు ఇవన్నీ వినడానికి. ఊరి వెంటనే వెళ్ళిపో. (ఆమెను మెల్లగా తోనేసి—ప్రేక్షకులకు కనబడని ఎవరితోనో మాట్లాడుతూ) ఏమండీ ఏంకావాలి ?

పురుషుడు : (బైటనుంచే) ఈఉదయం మీరు చూచిన కుర్రాడితండ్రినండీ. నేనిక్కడికి వచ్చావునాఅని, మీతో తరువాత మాట్లాడ వచ్చునాఅని అడిగేను కదండీ !

డాక్టర్ : ఔను - జ్ఞాపకం వచ్చింది. మీఅబ్బాయి కాలేజీలో చదువుకొంటున్నాడుకదూ ?

పురుషుడు : (గుమ్మంలో) ఔనండీ !

డాక్టర్ : రండి లోపలికి ఫరవాలేదు - ఈ ఊరు కాదులెండి వీరిది. మాట్లాడవచ్చు.

అ భి సా రి క

పురుషుడు : (ప్రవేశించి) మాకష్టాలు మీకు తెలిసినవేగా! నాకొడుక్కి పద్దెనిమిదేళ్లు. ఈ వ్యాధి కారణంగా సగం పక్షవాతం వచ్చేసిందవుడే. మాది చిన్నవ్యాపారంబాబూ. వాణ్ణి కాలేజీకి వంపడానికి చెమటోడ్చి సంసారం అతిక్లుప్తంగా చేసుకొంటూ వచ్చాం. ఆఖరికి....

డాక్టర్ : కూర్చోండి!

పురు : (కూర్చుంటూ) ఒకరోజు కాలేజీనుంచి వచ్చేస్తుంటే మావాడు ఆకుళ్లుముండల వల్లోపడ్డాడు. ఆముండలనావిధంగా బహిరంగంగా తిరగనియ్యటం న్యాయంఅంటారా? పద్దెనిమిదేళ్ల కుర్రవాళ్లని అలా గుర్మార్గానికి తిప్పుకు పోతుంటే ఇంతమంది పోలీసులూ ఏం చేస్తున్నారు? 'బ్రోదల్ ఏక్టు' ఏమయింది? 'చెకింగ్' అనే వాంకతో లోపలికెళ్లి ఇంకసలు బైటకు ఊడేరాని. ఈపోలీసు ఇనస్పెక్టర్లు తమ 'డ్యూటీని' అతినవ్వంగా నిర్వర్తిస్తారుబాబూ!

డాక్టర్ : అదికాదులే.

పురు : ఐతే ఎందుకు ఆపరుమరి?

డాక్టర్ : (వెంకట్రామయ్యకేసి ఓరగాచూస్తూ) నాకు తెలీదు.

పురు : నాకొడుకుని చూడండి! కాటిలోనే కాని ఇంక బాగుపడే అవకాశంలేదు. చక్కని కుర్రాడు. వాడంటే ఎంతో గర్వంగా ఉండేదిమాకు!

డాక్టర్ : నిరాశ చెందకండి! మీవాడిని బాగుచెయ్యడానికి చేయగలిగిందంతా చేస్తాను (జాలిగా)ఇంతకాలం నాదగ్గరకు తీసురాకుండా ఏం చేస్తున్నారు?

పురు : వాడికేంఉందో నాకెలా తెలుస్తుందిబాబూ! నాతోచెప్పడానికి భయపడి—అలాగే జబ్బు ముదరబెట్టుకొన్నాను. ఇక ఆబాధకి ఆగలేక నాకుతెలీకుండా నాటువైద్యుల దగ్గరికి వెళ్ళాడు. వాడిచ్చింది గాస్తా కాజేసి ఏవోబైరాగి చిట్కాలువేసి వెనక్కి తోసేశారు బాగుచెయ్యకుండానే. యాక్యాటలాగు వైద్యుల్లికూడా న్యాయమే అంటారా? ఇలాంటి అన్యాయాలు జరుగుతుంటే ప్రభుత్వం ఏంచేసిందో చెప్పండి, సిపాయిల్ని పెంచుతోంది తప్ప. ఏదీ కొత్తగా నాలుగు హాస్పిటల్స్ న్నా కట్టించిందా? ఎందుకీ నిధులూ, స్మారక సభలూను? ఒక్కొక్కడు చస్తే లక్షల్ని పుంజి పుచ్చుకొంటున్నారు మళ్ళీ. నారకురుపులు, బోదకాళ్లు ఎంతవరకూ రాకుండా చేశారో చెప్పండి. ఎందుకీ ఆరోగ్యశాఖలు? శానిటరీ ఇనస్పెక్టర్లు, హెల్తు ఆఫీసర్లు - అబ్బో! సిబ్బంది చాలా ఉంటుంది! మెడికల్ కాలేజీలో అదనంగా ఎంతమంది విద్యార్థులు చేరడానికి అవకాశం కల్పించారు? సీటుదొరకాలంటే మంత్రిగారి రికమండేషను కావాలికదా? ఏదోజపాన్ స్కూలుపిల్లలు ఏనుగుల్ని చూడలేదని ఏడుస్తుంటే మన జాతీయ నాయకులు ఒక ఏనుగుని పంపిస్తూ వాళ్లకళ్లనీళ్లు తుడిచారు. తిండిలేక గుడ్డ

అ భి సా రి క

లేక చదువుకొనే అవకాశంలేక, మందిప్పించు కోడానికి డబ్బులేక ఏడ్చే లక్షలాది అనాధ శిశువుల మా తేమిటి బాబూ ? మాగోతు ఎవరువింటారు ? శ్రీరామచంద్రా !

డాక్టర్ : అవును, ప్రభుత్వానికి—ఒకే నెపం ఉంది. ఈ సంగతులేవీ వాళ్లవరకూ రాలే దంటారు. భయపడకండి ! మీ అబ్బాయికంటే విషమించిన కేసులు బాగు చేశాం. తక్కినవాళ్లవిషయం అంటారా.—వీలుచూచుకొని వాళ్ళనుచూడాలి.

(డాక్టర్ లేచి అతనికి దారిచూపిస్తాడు. వెంకట్రామయ్య వైపు తిరిగి)

చూస్తున్నారా—మనమూడ విశ్వాసాన్ని రాజ్యాంగ యంత్రాన్ని పూర్తిగా మార్చు కోవాలి. సిఫ్లిన్ అనేమాట ఉచ్చరించడానికే నా తగని ఘోరపాపంకింద పరిగ ణించడం ముందు మానాలి. ఆవ్యాధియొక్క లక్షణాలు, దారుణఫలితాలు ప్రజలకు అసలు తెలియనే తెలియవు. అందుకే ఆవ్యాధి ఇంకా దగ్గంచేస్తోంది ప్రజల్ని—ఇలా దేశమంతటా వ్యాపిస్తోంది. ఏమిటయ్యా అంటే—'నాకు తెలీదు' అది ఎలా అంటు కొందోందయ్యా అంటే—'నాకు తెలీదు'. 'సరైన జాగ్రత తీసుకోకపోతే ఎంత ప్రమాదకరం అవుతుందో మీకు తెలియదా' అంటే—'నాకు తెలీదు' అంటే ప్రతిఒక్కడి సమాధానమూను — 'నాకు తెలీదు—నాకు తెలీదు—నాకు తెలీదు'. మూడవ ప్రపంచ యుద్ధం ఎందుకు రావాలో స్కూలులో చెప్తారుగాని ఇలాంటి రోగాల్ని గురించి చెప్పరు.

గౌ. వెంక : ఏమైనా ఇలాంటి విషయాలు స్కూలులో పిల్లలకు చెప్పటం ఎలాకుదురుతుంది డాక్టర్ ?

డాక్టర్ : ఏం, ఎందుకు కుదరదు ?

గౌ. వెంక : వాళ్ళబుద్ధిని పెడవార్లు తొక్కించడంకీ !

డాక్టర్ : వాళ్ళకి చిన్నతనంలోనే అనవసరపు కుతూహలం కలుగుతోందని వాళ్లకు విద్యచెప్పకుండా అలాంటి విషయాల్ని దాచివేసినంత మాత్రాన ఆభావాలు కలగ కుండా చేయగలమనా మీ అభిప్రాయం ? ఎలిమెంటరీ బడిలోకి వెళుతున్న ప్రతీ కుర్రాడికీ, ప్రతికుర్రదానికీ ఈ సంగతులన్నీ తెలుసు. వాళ్ళకుతూహలాన్ని అణ చాలని మీరుచేసే ప్రయత్నమల్లా వారిని తప్పుదారుల్ని తొక్కిస్తూనే ఉంది. ప్రేమ వల్ల జీవితాన్ని పునరుద్ధి చేసేచర్యలో అవినీతి ఏముందో చెప్పండి ? కానిమన పిల్లల అభివృద్ధి కోసమని చెప్పి, మౌనం వహించి వాళ్ళని అడ్డమైన దారుల్లోనూ వ్యభిచరించేలా చేస్తున్నాం. ఈపెద్దమనుషులంతా ఏంచేస్తున్నారో చూడండి : తమఆడపిల్లలకి సంగీతంపేర "రతిసుఖసారే గతమభిసారే" అంటే బూతు పాటల్ని పాడిస్తున్నారు—ఇవన్నీ భక్తిలక్షణాలు కాదోలు ! అవన్నీవింటూ నోరు చప్పురిస్తూ కూర్చునే ఈపెద్దమనుషులు ఇవన్నీ సకాశ్రీయ విమర్శతో వాళ్ళకు

అ భి సా రి క

స్కూలులో తెలియజెప్పతామంటే 'హరిహరీ' అని చెవులు మూసుకొంటారు! ఈ పెద్దమనుషులంతా నాదగ్గరికి సలహాల కొచ్చేవాళ్ళే, ఇది వ్యభిచారంకాదు. శాస్త్రం. ఈజాతి భవిష్యత్తు ఈనాటిబాలబాలికల్లోనేఉంది. అల్లాంటప్పుడు తమవితార్జితాలుగా ఈరోగాన్ని అనుభవించి పెంపొందించి తమసంతతికి ప్రసాదించవలసి వస్తే ఈ జాతి ఎన్నితరాలలో కూన్యమై పోతుందో ఆలోచించండి !

గౌ. వెం : యువకులకి కొంత నిగ్రహం ఉండాలి.

డాక్టర్ : నిగ్రహం ఇదంతానటన ! ఇతరులముందు సహజంగా కనపడితే లోకువని భయం. కోర్కెలతో మధనపడుతూ అవిలేనట్టు కప్పిపుచ్చేందుకు జీవితాన్ని ఎన్ని వంకర్లోతిప్పి బాధపడతారు. కోర్కెలు ఎంతతక్కువగాఉంటే అంత గౌరవ నీయుడూ పవిత్రుడూను. ప్రస్తుత ప్రపంచంలో. అందరూ కోర్కెల్ని రేకెత్తించు కొనేవారే ! కాని కోర్కె కలిగిందని ఇతరులకి తెలీటం భరించలేరు. సహజమైన యదార్థాలని కప్పిపుచ్చే ఈ దొంగవేషాలు, వెకిలితనాలు తుడుచుకుపోవాలి. సృష్టి కార్యంలో ప్రతియువకుడూ గర్వంతో 'ఇన్ స్పైర్' కావాలి; భావినంతతియొక్క పురోభివృద్ధి వారిచేతుల్లోనే ఉందని గ్రహించాలి. 'నెక్సు' నీచమని బోధించటం కాదు—దాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకోవద్దని బోధించాలి. ఆపవిత్రకార్యాన్ని నిర్బంధించి, ఖండించి, శాశించడం అమానుషం !

గౌ. వెంక : కాని ఇంకాకొంచెం ముందుకువెళ్ళాలేమో ! ఈరోగంఎక్కడ పుట్టిందో ఆక్కడే మనం 'ఆపరేట్' చేస్తే తీరిపోతుందిగా ! వ్యభిచారాన్ని నిర్మూలిద్దాం. సాంఘికజీవితాన్నే విషపూరితంచేస్తున్న ఇలాంటి వేరుపురుగుల్ని—పడుపుకత్తెల్ని మనంపూర్తిగా ఏరించి వేద్దాం.

డాక్టర్ : కాని మరచిపోతున్నారు—ముందు వాళ్లనేమనం విషపూరితం చేశాం, పాపం అలాంటిదాన్ని మీకొకామెను చూపిస్తాను. కొంచెం మోటుగా మాట్లాడినా తమరు బాధపడకండి ! ఆమె 'వేనీటీ' మీద 'ప్లే' చేసి ఆమెచేత అంతావెప్పిస్తాను. పెద్ద సినిమాస్టార్ అవ్వాలని ఆమెకోర్కె. [తలుపు తెరుస్తాడు. ఇరవైఏళ్ల చక్కని యువతి ప్రవేశిస్తుంది. చలాకీగా సరదాగా ఉంటుంది.] ఊఁ రాలోపలికి. ఏం, ఎలా ఉన్నావ్ ? [సమాధానానికి ఆగకుండానే] సినిమాలో చేరాలని ఇంకా ఉందా ?

యువతి : ఎందుకుండదూ ?

డాక్టర్ : ఐతే—వీరికొక స్నేహితుడున్నాడు-ఒకడైరక్టర్. నీకోఉత్తరం వ్రాసిస్తారు-ఏం ?

యువతి : ఓ - అలాగే ! కాని వాడు నాయోగ్యతా ప్రవర్తనల గురించి అడిగేరా. బైటకు దూకేస్తా !

అ భి సా రి క

డాక్టర్ : అడగరులే ! వీరితో నీగురించి అంతాచెప్పు. నీవు చెయ్యదలచుకొన్నదీ. ఇంత వరకూ ఏంచేసింది వీరితో కొంచెం మాట్లాడు |

యువతి : మాతలిదండ్రులు మంచిస్థితిలో ఉండేవారు, నన్నొక హైస్కూలుకి పంపించారు....

డాక్టర్ : [అడ్డువస్తూ] ఆచెత్తంతా చెప్పక్కర్లేదు. ఒక్కమాటకూడా నమ్మరాయన

యువతి : ఓహో ! నిజమంతా చెప్పానా—చచ్చానన్నమాటే !

డాక్టర్ : ఫరవాలేదు | వారేమీ అనుకోరు. ఊఁ, తరువాత మద్రాసు వచ్చావు....

యువతి : ఔను.

డాక్టర్ : దాసీగా ఒక పెద్దవారింట్లో కుదిరావు.

యువతి : ఊఁ !

డాక్టర్ : అప్పుడు నీకెంతవయసు ?

యువతి : అప్పుడే పదిహేడు వెళ్ళాయి.

డాక్టర్ : అప్పుడు నీకొక కొడుకుపుట్టేడు కదూ ?

యువతి : [అప్రశ్నకు ఆశ్చర్యపోతూ] ఔను—మరుసటి సంవత్సరం |

డాక్టర్ : ఆపిల్లవాడి తండ్రెవరు ?

యువతి : [సాధారణమైన పిషయంలాగే] ఏం, ఇంటి యజమానే !

డాక్టర్ : ఊఁ, చెప్పు ! యజమానురాలికి తెలిసింది. అప్పుడేంజరిగింది ?

యువతి : [అదేదోరణిలో] నన్నుబైటకు తరిమేసింది. దానిస్థానంలో నేనేఉంటే దాన్ని గెంటించేద్దను. [ఆగుతుంది]

డాక్టర్ : చెప్పు, ఎందుకు ఆగావు ? చెప్పేసేయ్. వీరిది పల్లెటూరు—ఇలాంటివేమీ అర్థం కావు.

యువతి : [కులాసాగా] అలాగే—అంతాచెప్పేస్తాను. ఒకరాత్రి అంతా పడుకొన్నతరువాత యజమాని మెల్లగావచ్చి నాపక్కలో చేరాడు; నేను కంగారుపడి లేచాను. 'నోరె త్తేవా, అవతలికి తోలేస్తా' నన్నాడు. నేనేమీ మాట్లాడలేక పోయాను. తరువాత నన్ను.... [వివరాలన్నీ చెప్పడానికి అనుమానిస్తుంది.]

డాక్టర్ : [వెంటనేఆపి] ఆగాగు | ఆల్ రైట్ | నీపని పోయిన దగ్గరనుంచి మొదలుపెట్టు.

యువతి : ఇదంతా తమాషాగా ఉందను కొంటున్నారేమో వీరు....

డాక్టర్ : ఫరవాలేదు. ఇప్పుడేం చేస్తున్నావో వీరితోచెప్పు |

యువతి : మీ హాస్పిటల్ కి వస్తున్నాగా ప్రతిరోజూ ?

డాక్టర్ : కాదు - నీవు హాస్పిటల్ కి రాకముందు ?

యువతి : రోజుకి ఐదుగంటలూ వీధుల్లోనే....

డాక్టర్ : ఔననుకో ఏంజరుగుతుంటుందో చెప్పవీరికి. ఈయంది పల్లెటూరు—అన్నీ తెలుసుకోవాలను కొంటున్నారు. చెప్పు....

అ భి సా రి క

యువతి : ఇవన్నీ తెలియందెవరికండీ ! ఏబిస్ సాండ్ దగ్గరో ఆగుతాను ఎవరికోసమో చూస్తున్నట్టు, ఎక్కడికో వెళ్ళాలన్నట్టు లేక ఏషాపుదగ్గరో ఏదోకొన్నట్టు, రైల్వేస్టేషన్ లో ఎవరినో 'రిసీవ్' చేసుకోవడానికి వచ్చినట్టు రైలంతా వెదికేస్తాను. 'రిటైరింగ్ రూమ్సు' ఒక్కసారి అన్నీ పరీక్షించేస్తాను. ఇవన్నీ మాటులన్నమాట! ఎవదో ఒకడువచ్చి పడతాడు. నాతో ఏం మాట్లాడాలో వాళ్ళకెవరూ చెప్పక్కర్లేదు. అందరికీ అలవాటే. వాళ్ళనేవి రెండేమాటలు—'చాలాజోరుగా నడుస్తున్నావే' అనో లేక 'ఒంటరిగా వెళుతున్నావ్ - భయంలేదూ ?' అనో అంటారు. వాటిఅర్థం ఏమిటో అందరికీతెలుసు. ఒంటరిగా నడచి వెళ్లిపోతుంటే ఒకపెద్దమనిషి కారులో వెనకాలే వచ్చి 'లిఫ్ట్' ఇమ్మంటావా ? అని అడుగుతాడు. దాని అర్థంకూడా తెలుసు - ఏబీచ్ కో, లేక ఏమారుమూల రెస్టరెంటుకో అని. కొంచెం ఖరీదైనవేట ఇంకోటుంది. కాలేజీ గర్లలా తయారై చేతిలో పుస్తకాలతో ఏ 'బస్టా'కో వెళతాను, ఎవరినో వెదుకుతున్నట్టు. రకరకాల వ్యక్తులు తాగుతూ, తింటూ కూర్చుంటారు. ఎవడైతే కొంచెం సరదాగా నాకేసిచూస్తాడో వాడివద్దకే వెళ్ళి అతినాజుగ్గా చెంపమీద వేళ్ళతో తట్టి పక్కనే కూర్చుంటాను. కొత్తవాడైతే ఖంగారు పడతాడు. అన్నీమనమే చెప్పాలి. పాతవాడికి ఆంతాతెలుసు. అక్కడనుంచి నేనే అర్దరు ఇస్తుంటాను, తరువాత అంతా సెటిల్ అవుతుంది — తేక్సీవస్తుంది, ఏహోటల్ గదులు ఖాళీగా ఉన్నయోచూడడం—మిష్టరూ. మిస్సెస్సూ....అంతే !

డాక్టర్ : ఎలాంటివాళ్ళు వీళ్ళంతా ? తేక్సీ డ్రైవర్లు, షాప్ గుమస్తాలు....

యువతి : కాదండోయ్ ! చాలాపెద్దమనుషులే

డాక్టర్ : ఔను—అలాగే అంటారు,

యువతి : పెద్దపెద్దనూట్లు వేసుకొని — కాలేజీనూడెంట్లూ, ఆఫీసర్లు, క్లబ్ లెక్రీటరీలు తెన్నీసు ఆటగాళ్ళు—ఎందరెందరో నన్ను తీసుకు పోతుంటారు, కేన్ మెరాలు, కేసినోలు, బీచిలు, బోటుపైర్లు—అబ్బో, నేను వెళ్ళందేముంది, చూడందేముంది? ఒక్కోసారి ఐచారుగురు స్నేహితులు, పెద్దమనుషులు, ఆఫీసర్లు కలిసి నన్నుతీసుకు పోతుంటారు—ఏదో కాంప్లెక్స్ వంకపెట్టి ఏట్రావలర్సు బంగాళాకో — ఏ ఏక్సెకర్ షన్ కో. ఇంకచూచుకొండి—వాళ్ళందరికీ సమాధానం చెప్పతూండాలి. వాళ్ళమధ్య కూర్చోబెట్టుకొని.... క్రమంతప్పి వాళ్ళవాంఛలు తీర్చుకొనేందుకు తగిన విరామం కల్పించుకొంటారు. నాముద్దులతో వాళ్ళ చిరాకుల్ని తుడిచివెయ్యాలి, నానేర్పుతో చమత్కారంతో వాళ్ళకోర్కెల్ని రేపాలి. తరువాత నరాలకు చల్లదనం కల్పించాలి

డాక్టర్ : ఔను—అదంతా తెలుసులే. నీకొడుకుగురించి చెప్పు. ఏమయింది తరువాత?

యువతి : కన్నచోటే ట్రిప్లికేన్ లో వదిలేశాను.

డాక్టర్ : [వెంకట్రామయ్యతో] గోషాహాస్పటల్ లో....?

అ భి సా రి క

గౌ. వెంక : అలా వాదిలెయ్యటానికి నీకు చేతులెలావచ్చినయ్యె ?

యువతి : నావీపుమీద వేసుకొని వాణ్ణికూడా తిప్పి ఆకలితోమాడ్చి చంపమంటారా ?

గౌ. వెంక. ఏమైనా నీకొడుకేకదూ ?

యువతి : ఐతే వాడితండ్రి సంగతి ? అతనికొడుకు కూడాను, కాదా ? చూడండి ! ఇంకీవిషయం వదిలేసి—మీ రిద్దరూ చెప్పండి. ఆపరిస్థితిలో నేను చేసేదేమిటో ? ఒకనర్సుకి అప్పజెప్పమంటారా ? అలానేచేద్దాను — చేతినిండా డబ్బుంటే : ఇంకోచోటకు పని కోసం వెళ్ళాలను కొన్నాను. కాని అక్కడిచ్చే దాసీజీతంతో నర్సునీ, పిల్లవాణ్ణి ఎలా పోషించగలనో చెప్పండి ! నీతిగా బతకాలంటే—ఆపిల్ల వాణ్ణి నాదగ్గరే ఎలాఉంచుకోగలను ?

గౌ. వెంక : దారుణం !

[వెంకట్రామయ్యను ఆగమన్నట్టు డాక్టర్ చెయ్యి ఎత్తులాడు]

యువతి : [మంటగా] నిజం చెపుతున్నాను, అంతకంటే నేనింక ఏంచెయ్యగలను ? మీరేనాపరిస్థితిలోఉంటే—మీరుకూడా అంతేచేసేవారు, [తగ్గుతూ] ఇవన్నీ దాచు కొంటే వచ్చేదేమిటి ? 'నువ్వనీచంగా బతుకుతున్నావ్' అంటారుమీరు. ఇంకేముంది, అంతకంటేవేరే దారేది ? ఎందుకో పనిచేస్తున్న ఒక్కచోటా ఉండలేక పోయాను. ఆకలేస్తుంటే ఎవరైనా భోజనం పెడతా రమ్మంటే — అక్కర్లేదని ఎవత్తై వద్దంటుందో ఏదీ చూస్తాను ?—ఒకసారి నాకు జ్వరంవస్తే ఒకహోటల్లో ఉండిపోవలసివచ్చింది వారంరోజులు. ఇంకచూసుకోండి—పంచకట్లు, గూడకట్లు సూట్లు, ఒకటేమిటి—నన్నువేపుకుతిన్నాయి. జబ్బుతో ఉన్నానని ఒక్కడికీ జాలి లేదు. మందిప్పించాలని ఒక్కడికీ తోచదు. వెధవలు, చచ్చువెధవలు, కులుకుతూ వచ్చి వాళ్ళ కుళ్ళుజబ్బులన్నీ అంటిస్తారు. ఏం, అలాంటి కుక్కల్ని ఎందుకు జైళ్ళలో పెట్టకూడదు ? గవర్నమెంటు ఏంచేస్తోంది ? మేంలోకువ యీ పోలీసు వాళ్ళకు.

డాక్టర్ : నీవేంపుచ్చుకొన్నావో దానికి నాల్గరెట్లు ఎక్కువగానే ఇచ్చావ్ వాళ్ళకు. ఔనా ?

యువతి : [కులాసాగా] ఐనా నా నడుం ఏమీజారిపోలేదులెండి [వెంకట్రామయ్యగారితో] మీకుఇంకా పూర్తిగా వినాలని ఉందనుకొంటాను [ఆగి] కొంచెం తేరుకొన్నతరువాత ఆహోటల్లోంచి నన్ను పంపించివేశారు. జోరుగా నడిచి వెళ్ళిపోతున్నాను. రోడ్డు మీద నాఎదుట ఎవరుకన్పించారో తెలుసా ? నా పాతయజమాని ! సంతోషంతో అతన్ని చూచాను. లోపలనుకొన్నాను—'రా, చిట్టినాన్నా ! నాకు బాకీఉన్నదంతా పడ్డితోసహా ఇచ్చేద్దువుగాని' అని. తమాషాగా సవ్యూతూ కన్నుకొట్టాను. పడిపోయాడంటారా ? క్షణంపట్టలేదు. [దీనంగా] అతను దులుపుకు వెళ్ళిపోయింతరువాత

అ భి సా రి క

ఇంక నాకేమయిందో తెలీదు; మతిపోయిందేమో అనుకొన్నాను. కనిపించిన ప్రతీ వాడినీ రమ్మన్నాను—డబ్బిచ్చినా ఇక్కవకపోయినాసరే | అందగాళ్ళు యువకులు. మెడికల్ స్టూడెంట్లు....నాకిచ్చినదానికి రెండురెట్లు ఎక్కువే ఇచ్చాను. అసహ్యం చుకొని నామీద ఉమ్మిడినేవాళ్ళ పతివ్రతలూ, పిల్లలూ యుగాలవరకూ పురుగులు పట్టి శిథిలమై పోయేట్లు ఆజబ్బులన్నీ వాళ్లకే ప్రాసాదించి నాకసిఅంతా తీర్చు కొన్నాను. ప్రేమ మొదలేలేదు — ఈ ద్వేషాన్నైనా కటాక్షించిందివిధి. [ఆగింది] ఇంకే ఆశలూ మిగలేదు; నేనేమైపోతేనేం, అనుకొన్నాను తరువాత. దేనికీ లెక్క లేక పోయింది. ఎందుకు ముఖంముడుచుకోవాలి? అంతా ఒక్కసారి తలుచుకొంటే నవ్వాస్తుంది. తిరిగి గౌరవంగా ఎలా బతుకుతాను? నీచవృత్తితో కుంగిపోయి మంచిజీవితం ఎలాజీవించగలను? అలవాటైపోయింది—ఈజీవితం! సంఘజీవనంలో అడుగుపెట్టడానికి నాకు అధికారం ఏదీ? జన్మైతి నందుకు కొంచెమైనా — ఒక్కరాత్రైనా ఒక్కగంటైనా ఆదరం పొందగలిగానంటే, నాకున్న ఒక్క అవకాశం—ఈశరీరం నేనేకాదు — ఇలా బతికేవాళ్ళు చాలామందున్నా రిక్కడ! ఏం, ఎందుకు చేస్తున్నారీలా? బతకాలి — బతకాలి నేకోర్కె — ఊపిరి పీల్చుకోవాలనేకోర్కె — బతకాలి — పొట్టకోసం, తిండికోసం! జబ్బుగా ఉన్నా—ఆకలితోమాడి చచ్చిపోతున్నా—బతకాలి కాబట్టి! [ఆగి] ఎందుకీ బ్రౌతర్ ఏళ్లు? ఏ ఆఫీసరైనా మాదగ్గరికి రాకుండా ఉన్నాడు గనకనా? ఔను—నీతిగానే బతుకుతాం. ఈవృత్తి మానేస్తాం. ఏదీ, మాకు వేరేదారి చూపించమనండి గవర్నమెంటుని! తిండిబట్టా ఇవ్వమనండి! ఈనీచవృత్తిలో ఇంకెందరు ఉంటారో చూస్తాను! మదమెక్కి, కొవ్వెక్కి కూర్చోలేదిలా విటులకోసం! మాకు సరదా అనుకొన్నారా—ఈకుళ్లుజబ్బులన్నీ అంటించుకోటం! సంస్కర్తలు బైలుదేరి మమ్మల్ని ఉద్ధరించాలని ఏవేవో ఏళ్లు పెట్టమంటారు; పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోమంటారు: ఒక్కడితోనే ఉండిపోమ్మంటారు. విజంగా పెళ్ళిచేసుకోవాలనే ఉంది. ఒక్కడితోనే ఉండిపోవాలనే ఉందినాకు. రమ్మనండి, ఆ పెళ్ళిచేసుకొనే సంస్కర్తని!

డాక్టర్ : ఇంతమంది వస్తుంటారే, ఏమైనా గడించావా?

యువతి : [నవ్వి] ఇదిగో—చూడండి! ఈగిట్టుగాజులు నాల్గు రూపాయిలరకం; ఈఇమి డేషన్ హారం ఆరురూపాయిలరకం; ఈఉంగరం, గాజురాయి, తెలివైన వ్యాపారస్తుడెవడైనా ఈవిషయాల్లో సంబంధం పెట్టుకొంటే—నాగుండెలమీద ఐదురూపాయిలని గుర్తువేసి ఉండేవాడు. (ఆగి నవ్వుతుంది) ఎందుకులెండి ఇవన్నీ! నాపేరు

అ భి సా రి క

.....

ఆడైరెక్టర్ గారితో చెప్పతారా? డాక్టర్ గారు ఇస్తారు నావడ్రాసు.

గౌ. వెంక : తప్పకుండా !

యువతి : సమస్కారం—రేపువస్తాను డాక్టర్ గారూ!

[వెళ్ళిపోతుంది.]

డాక్టర్ : ఆఖరువరకూ ఆమెజీవితం చెప్పించటం అనవసర మంటారా? చూడండి ఆమెబతుకు! ఏకారణాలవల్ల, ఏపరిస్థితుల్లో అలాతయారౌతున్నారో ఆలోచించండి! మనసమస్య అంతా ఆస్త్రీలోనే ఇమిడిఉంది. ఈమె ఒక ఉదాహరణ! ఈవ్యాధి అంతటికీ కారణం ఈవిపరీతాలన్నింటికీ మూలం ఈస్త్రీయే! (వెంకట్రామయ్యగారు లేస్తారు. డాక్టర్ ద్వారంవరకూ వెళతాడు — సమస్కారంచేస్తూ ఆజోడించిన చేతులు అలానేఉంచి) ఇంతకంటే తమకు చెప్పేదేమీలేదు. రేపుతమరు 'కౌన్సిల్' లో కూర్చోబోయేముందు తమరు విన్నదీ కన్నదీ ఒక్కసారి దీర్ఘంగా, నిజంగా, బలంగా ఆలోచించు కొంటే—మనతైమంతా వృధాచేశామనుకోను.

(తె ర)

